

Vážení rodiče,

Podařilo se Vám během měsíce září najít nějakou osobnost, která by nám byla milá, táhla by nás k dodržování řádu? Ukazovala by nám krásu vnitřní ukázněnosti, k níž má dodržování vnějších forem řádu přivést?

Nabízí se nám další téma k úvahám, tentokrát o ctnosti **Zodpovědnosti**.

ŘÍJEN - ZODPOVĚDNOST: *Péče o bezpečnost a růst svůj i druhých, správnost svěřených činností – druzí se na nás mohou spoléhat.*

Viděla jsem nedávno obrázek, na něm byl nakreslený chlapec. Držel v jedné ruce docela dost talířů a druhou rukou je opatrně a s úsměvem, s radostí pokládal na stůl. Za ním stál jeho tatínek a držel jej za rameno.

Pro mne to bylo velmi výstižné vyjádření toho, jak děti učit zodpovědnosti. Svěřit jim úkol úměrný jejich silám, ale stát jim nablízku, poskytovat podporu, radu, a současně jim dát dostatek prostoru na samostatné působení.

Na jednom výletě se školkou kdysi dávno najednou pětiletý chlapec vytáhl foťák, sice obyčejný, příruční, ale prostě fotografický přístroj v pouzdře. Dohovořili jsme se, že mu rodiče přístroj svěřili. Sledovala jsem, jak s ním zachází, jak ho pokaždé po několika snímcích, vrací do pouzdra. Dnes vystavuje krásné fotografie ve své škole (zatím je na prvním stupni).

Když byly moje děti malé, bydleli jsme na podnájmu. Před Vánoci jsem s dětmi pekla cukroví, děti tvarovaly vanilkové rohlíčky, vykrajovaly, prostě s radostí a vervou tvořily. Paní bytná, vyhlášená pekařka a cukrářka, prohlédla výsledek a řekla mi, že je každý rohlíček jiný. Měla pravdu, byl, ale v 17 letech mi nejstarší dcera napekla sama od sebe všechno cukroví na Vánoce.

V knize Patricie Saint John, Odkud teče řeka (o indiánské princezně Pocahontas) je zobrazeno, jak velmi malé indiánské děti dostávaly úkol hlídat pole s kukuřicí před ptáky. Hlídaly obživu celé vesnice ...

Děti od mala vedené k práci a svěřeným úkolům to **berou jako samozřejmost** a podílejí se jako plnohodnotný člen na pohodě domácnosti. Neřeší, jestli je to baví nebo ne. Ti, co hledají ve všem jen zábavu, dopadnou jako vysokoškolští studenti, kteří v posluchárně (podle očitého svědectví) všichni hledí do mobilů, zatímco profesor vykládá látku. Tito studenti, kteří se připravují na své budoucí povolání, v němž mají uplatnit své schopnosti a živit sebe a rodinu, tito studenti prohlásili, že profesor je málo zábavný a tudíž sledují svoje záležitosti na sítích.

Nejsem proti radosti z práce, ani proti zpestření toho, co dítě dělá, ale právě výchova k vědomí, že když něco udělám, **dělám to pro druhé a i pro sebe**, je moc důležitá.

Je důležité naučit je nejen úkol splnit, ale dokázat si najít **prostředky ke správnému splnění úkolu** (v pohádce Pták Ohnivák a Liška Ryška nechtěl ani jeden ze tří bratří při hlídání jabloně se zlatými jablky usnout, ale pouze nejmladší tuto vůli vtělil do nápadu, jaký /a drsný, ale účinný/ prostředek zvolit – ježčí kůže na klín).

Je to obraz nejen vynalézavosti, ale i toho, že někdy je **cesta k cíli plná nepohodlí**, přesto stojí za to usilovat o splnění úkolu. I to musí děti pocítit, poznat, že nepohodlí neznamená *stop, dál to nejde*, ale *pozor, jak teď na to?!* Koneckonců je to i budování víry a důvěry v dětech, že se úkol zdaří.

Tak se nám pomalu rýsují výchovné úkoly pro nás:

- Svěření úměrně těžkého úkolu
- Podpora, bytí na blízku
- Budování vědomí, že splněním úkolem prospívám druhým i sobě
- Přivedení k nápadům, jak si na cestě splnění úkolu pomoci (nevzdávat to)
- Posilování důvěry a sebedůvěry (zcela konkrétní pochvalou – u toho stolu, který jsi tak krásně utřel, nám mnohem víc chutná)

Úkoly pro předškolní děti - pro práci ve školce vybíráme vždy tři úkoly z oblasti **socializace, práce a sebeobsluhy** (vy si doma přidejte podle vlastního uvážení):

- vrátím zpátky půjčenou věc vždy, včas a v pořádku
- svojí dobře vykonanou pomocí (úklid pastelek, utření stolu....) přispívám k tomu, aby nám bylo doma, ve školce dobře
- nosím do školky notýsek a dávám pozor, aby byl čistý

Jak vidí pedagogové ZŠ Navis postupné **navyšování odpovědnosti dítěte** naleznete tentokrát ve speciální příloze, neboť je poněkud obsáhlejší.

A u nás doma? Svěřujeme dětem úkoly? Mají na starosti kupř. čistotu umývadla v koupelně, vynášení slupek na kompost, vyndávání nádobí z myčky? Myslí si na jejich plnění postupně samy? Podívejte se s dětmi do Zapisníku, jak si vedou ve školce (nálepka) a Vaše domácí úsilí si zakroužkujte na stupnici Sluníčko-Mrak.

Knížky:

- *Maria Grace Dateno FSP, Setkání s pastýři, Paulínky, 2016 (tři sourozenci se propadnou do doby Ježíšovy, poznají, jak chlapec jejich věku má pro ně nepředstavitelnou zodpovědnost za svěžené stádo a jak jej musí bránit i před vlky)*
- *Kateřina Štastná, Misionářka lásky, Vyprávění o Matce Tereze, Paulínky, 2016, péče Matky Terezy o neobyčejně chudé a opuštěné lidi.*
- *V řadě pohádek najdete prince, obyčejné chasníky, princezny i chudé dívky, kteří přijali svůj úkol, většinou na záchraně někoho, a ten také z lásky splní.*

Vše dobré přeje Kristina Kašparová